

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasznos példányt 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többoldalú hirdetések alkalmán a legolcsóbb ártartalommal. Bélyegdíj minden kilométerenként 30 kr. Hirdetést vagy reklámot magában foglaló hirdetés 50 krajczár. Nyilatkozatban megjelölt költségek minden példányra 30 krajczár. Hirdetést felvételre a kiadó hivatalban, KUTASI I. könyvtárában, valamint ZICHNER M. H. Könyv. Irodájában is. Név nélkül vagy barmenettel beküldött levelek nem vételnek figyelembe. Kéziratok vissza nem adtnak.

LEGJOBB?
Ez nagyon fontos kérdés volt.
A tudományos személyiségek alapján a forgalomban papírok között a „Cartouches“
gyarabot.
Exelmans,
a papír elismertett.
A nagy általános bécsi vegytudományos alapszám a budapesti árami vegytudományos 1887. július hónapban.
Prágai német egyetememen hasonlító vegytudományos alapszám a budapesti árami vegytudományos 1887. július hónapban.
A legolcsóbb ártartalommal a legolcsóbb ártartalommal a legolcsóbb ártartalommal.

Frères
A legolcsóbb ártartalommal a legolcsóbb ártartalommal a legolcsóbb ártartalommal.

LENCK-
A legolcsóbb ártartalommal a legolcsóbb ártartalommal a legolcsóbb ártartalommal.

KITÜNTETÉS
SZERES
FEHERVÁR
ezüstérem 1879.
Diszoklevél
1871-ben.

Tanulmányok.

Duckerts ur, Belgium budapesti főkonzula a belga külügyminiszterhez terjedelmes jelentést intézett Magyarország közgazdasági viszonyairól. E jelentés nyomtatásban is megjelent e czim alatt: Hongrie. Rapport Général de I. Duckerts. Consul Général de Belgique en Hongrie. Az értékes munka 118 lapra terjed s csinos térképpel van ellátva, mely Magyarország hajózásra vagy utazásra alkalmas vízeit, vasutait s a kereskedelmi és iparkamarák törületeit tünteti fel.

A szerző előszóként közli azon levelet, melynek kíséretében munkájának kéziratát a belga külügyminiszternek beküldötte. E levél így szól:

Budapest, 1887. okt. 31.

„Miniszter ur!
Az ön utasításainak megfelelőleg a magyar korona különböző vidékeit egymás után bejártam.
Meglátogattam a főbb ipartelepeket, a legfontosabb kereskedelmi központokat és személyesen végeztem tanulmányaimnak eredményeit összegeztem e munkában.
E munka különben csupán kezdetet képez az ön részleges jelentésének, melyekben külön külön fogok szólni azon ágakról, melyek a belga kereskedők és termelők figyelmére méltók.

Itt tehát csak arra szorítkozom, hogy gyors áttekintést nyújtsak a nemzeti tevékenység különböző tényezőiről Magyarországon. Mindenekelőtt elismeréssel kell szólnom az ország kereskedelmi kamaráiról. Reszükrol a legszélyesebb és leghasznosabb közreműködést és előzetkezést tapasztaltam s fel vagyok hatalmazva annak kijelentésére, hogy e kamarák szívesen adnak felvilágosításokat a Belgiumból hozzájuk intézendő kérdésekre a Magyarországgal letesítendő kereskedelmi összeköttetés tekintetében.

Tizenöt ilyen kereskedelmi kamara van, melyekről egy külön fejezetben fogok szólni. A kamarák névsora a következő: 1. Budapest; 2. Presbourg (en hongrois Pozsony); 3. Kaschau (en hongrois Kassa); 4. Miskolcz; 5. Debreczin (en hongrois Debreczen); 6. Klausenburg (en hongrois Kolozsvár); 7. Kronstadt (en hongrois Brassó); 8. Arad; 9. Temesvár; 10. Essek; 11. Zeng; 12. Fiume; 13. Agram (en hongrois Zágráb); 14. Fünfkirchen (en hongrois Pécs); 15. Oedenbourg (en hongrois Sopron).

Munkámhoz egy térképet melékelek, mely a kamarák területét mutatja és azon helyeket, melyeket jelentésemben nagy számmal sorlok fel.

E térkép, melyet Hatschek M. miniszteri térképrajzoló intenczióimhoz képest készítet, lehetővé teszi az olvasókra nézve, hogy mun-

kámat jobban megértsek és megítélhessek, hogy az ország mely részében kell esetleg kutatásokat eszközölnök. Minthogy tanulmányaimat az egyes kamarák különböző reszortjaiban kellő egymásutánban folytattam, gyakorlatibbnak tartottam e szempontból azok földrajzi felosztását, mint a 78 törvényhatóság szerinti politikai beosztást követni, melyek nevei ezen országon kívül nem igen ismeretűek.

A szerző ezután 21 fejezetben szól Magyarország területéről, népességéről és főbb városairól; a földművelésről; a marhatenyésztésről; a földművelésről; az erdőkről; a halászatról és vadászatról; a mezőgazdasági iparról; az erdei iparról; a bányászatról és fémekről különösen: a szővőiparról; az üvegiparról, a porcellán- és agyagiparról; a vegyészeti termékekről; különböző egyéb iparokról; a közlekedési utakról; a hitelviszonyokról; a gazdasági hatóságokról és intézetekről; a gazdasági szakoktatásról, az általános kereskedelemről és végül a külkereskedelemlről.

Duckerts ur e munkájában azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy Magyarország nincs arra kárhozotatva, hogy tisztán mezőgazdasági állam maradjon; mert az iparnak legtöbb ága itt már képviselve van és számos oly iparág van, mely életképességének adja jelét. Csakhogy, kevés kivétellel, az iparágak kevésé vannak kifejlövére és távolról sem elégíthetik ki az ország szükségleteit.

„Látjuk — így szól a szerző — hogy Magyarország nagy mennyiségben importál kézműiparcikkeket. Ha nyitva volna a külföldi versenynek, reánk nézve elsőrangú piac volna; de tudjuk, uniója Ausztriával a nagyon magas vámtarifa uralmával szemben reánk nézve az üzletet nagyon megnehezíti és illuziókba ringatnak magukat, ha arra számítanak, hogy a szabadkereskedelem elvhez fogna a közel jövőben visszatérni. Bizonyára el fog jönni a nap, midőn fel fogják ismerni a védvamos rendszer gyaszos eredményeit, mely most majd mindenütt uralkodik; de most csak inkább fokozzák e rendszert és ezek fognak elmulni, míg a visszafordulás bekövetkezik.”

Duckerts ur mindenekelőtt azt ajánlja honfitársainak, hogy bizonyos iparágak fejlesztése céljából jöjjenek Magyarországra s itt részint új ipartelepeket alakítsanak, részint a már működésben levőket vegyék át továbbfejlesztésük céljából. Kü-

lönösen a fém-, az üveg ipar és a vegyészeti termékek terén nagy sikert jósol a vállalkozásnak, ha a Magyarországon rendelkezésre álló elsőrendű anyag oly tevékenységgel és berendezéssel dolgoztatnék fel, mint a belga gyárakban. E célból a belga iparosokhoz és tőkepénzesekhez intézi szavát s azokat az itteni viszonyok tanulmányozására hívja fel. „Magyarország népe, — így szól — értelmes és munkás; csak vezetésre van szüksége és semmi sem vezethető a magyar munkásokat jobban, mint az ön lecke és példa, melyet csekély számú belga munkavezető és ügyes munkás adhatna.

Magyarország, — így végzi be a szerző munkáját, — nem igen van távol tőlünk s mérsékelt éghajlattal, szabad intézményei és rokonszenve Belgium iránt mind oly tekintetek, melyek nézetem szerint a legkiválóbban érdemlik meg honfitársaim figyelmét.”

Örömmel üdvözöljük e könyvet, mely az első mű, mely francia nyelven írva, komoly valóságot és nem képtelenségeket közöl Magyarországról. S így e téren a francia „grande nation“ mulasztásait a „kis Belgium“ teszi jóvá.

— A német császár halála. Berlin, márcz. 12. Vilmos császár holttestének felboncolását Lauer Leuthold és Thidemann orvosok jelenlétében Hartmann tanár végezte. — A boncolást a nyak ütőerén kezdték. Azután eltolították a hólyagban talált követ, mely az utolsó napok fájdalmait okozta. Lauer és Leuthold ketté fűrészték a követ s magukhoz vették az elfelezett részeket. A boncolásról szóló jelentést az állami orvományba helyezik. A boncolás után a holttestet az első testőrzőre egyenruhájába öltöztették. A mell köré fűzték a fekete sasrend narancssárga szalagját; a fej fölé pedig reflektort állítottak, mely besugározza a meghaldogult vonasait. A ravatal bal oldalán lámpa áll, melynek fényét rózsaszínű ernyő mérsékli, ugyanaz a lámpa, melynek enyhe fénye a császár dolgozó asztalát, annyiszor világította meg. A császárt, saját kívánságára, katonai fővegen és felszerelésben helyezik nyugalomra. Számos kitüntetései közül meg a vaszkrona-rend keresztjét, az 1814., 1864., 1886. és 1870-diki hadiérmekeket, továbbá két orosz és egy badeni rendjelet tesznek a tetemre.

Berlin, márcz. 12. Del óta szakadatlanul özönlik a közhöz, mely gyászba öltözve, a székesgyházba, hogy Vilmos császár hűt tetemet meg egyszer láthassa. Csaknem valamennyien virágot vagy — koszorút helyeznek a koporsóra. A biradalmi gyűlés nevében az elnök baberkoszorút tett a ravatalra. — Azok mellett a koszorúk mellett,

melyeket a császári ház tagjai a halottas szobában helyeztettek el, csodás szépséggel Erzsébet császárné és királyné koszoruját tünt ki, mely rózsákból, orchideákból, babérből és pálmalevelekből áll és másfél méter magas és ugyanolyan széles. E koszorút az udvari kertész hozta Berlinbe. A tetemet hir szerint pénteken délután megy végbe Charlottenburgban. Berlin, márcz. 12. Ma történtek az első rendjeladományozások. A császár leg-hivebb tanácsosa és apóloja, — az eddig mellőzött Viktória császárné a fekete sasrendet kapta. — A legmagasabb porosz rendjel legelőször Vilmos császár adományozta a Hohenzollern-család nőtágainak trónraléptekor. Akkor Augustus császárné és az elővegyült Erzsébet királyné részesültek a kitüntetésben. A fekete sasrendet kapta továbbá Friedberg, igazságügyi miniszter, a ki tudvaleg előbb államjogi tanácsosa volt a mostani császárnak, s ugyanolyan állása volt nála, mint most Gneissznak Vilmos herczegnél. — Bizonyos körökben ez mindenesetre visszatetsztést fog szülni, mert Puttkammer az államminiszternek alnelnök, kinek tehát Friedbergnél előkelőbb pozíciója van, e kitüntetésben még nem részesült.

Az ujcászár proklamációja. Berlin, márcz. 12. A hivatalos lap esti kiadása közzéteszi Frigyes császárnak mai napról keltezett proklamációját, mely többek közt következőleg szól: Eredj tudatában biztonságban érezve magát, áll Németországot, tisztelve a népek tanácsában és csak azt óhajtja, hogy az elért békés fejlődésnek örvehdessen. Hogy ez így van, Vilmos császárnak köszönhetjük. A feladat nagyságától áthatva, minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a megkezdett művet oly szeltemben folytassam, a mint az megalapított; hogy Németországot a béke örve tegyem és hogy a szövetséges kormányokkal, valamint a német biradalom és Poroszország alkotmányos tényezőivel egyetértve, Németország jólétét munkálkodjam.

Berlin, márcz. 12. Frigyes császárnak nyilvánosságra került proklamációja „Népmehhez“ és ugyancsak Frigyes császárnak Bismarck herczeghez intézett levele, melyben őt arról világosítja fel, hogy akarja népet kormányoztatni, óriási szenzációit keltett. Frigyes császár levele a biradalmi kancellárhoz, az abban foglalt meglepően liberalis véleménynyilvánítások következtében, leirhatlan izgatottságot szült.

— Márcz. tizenötödike. Jókai Mór tudatta az egyetemi ifjúsággal, hogy igért alkalmi felolvasást okvetlenül megfogja tartani. Az ünnepey tehát, mely az évforduló napján d. e. 1/2 11 órakor a Vigadó kistermében lesz a következő programmal fog megtartatni: Szózat, Ság József tanár vezénylete mellett enekli az olvasókör daloskór. 2. Rendületlenül. Arany János költeménye. Szavalja Kerekes Ernő. 3. Alkalmi felolvasás. Tartja Jókai Mór. 4. Alkalmi költemény. Irta Ábrányi Emil. Szavalja Vámosi Zoltán. 5. Talpra magyar. Tavasz elmúlt. Enekli az olvasókör daloskór.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

HOLNAPRA.

— 1888. márcz. hó 15-kére. —
Régi, régi rege, nagy diadalmaké,
Regebeli hősnél jobbak, nagyobbaké,
Unoka hallgatja csonka hős ölében,
Hős nagypapa lelke támad föl lelkében.

Rege, fényes rege, kardok villogása,
Ágyú-szó, paripák bősziált dobogása,
Nagy viadalmakban Istenek küzdelme,
Szülte az anya-föld szörnyű veszedelme!

Jó, hogy ez a rege — hajh! negyven
éve már —
Meggzúletett, jó hogy sziveinkbe eljár,
Mert erőt nem veszthet ez a fényes
mythosz,
Fényt áraszt jövőnkre, a kor akármit hoz.

*) Szavaltattott 1887-ben Pozsonyban, a jogakadémiai ifjúság ünnepélyén, Kolozsvár főterén, az egyetemi ifj. ünnepélyén, — Marosvásárhelyen, — a h-nánási p. olvasókörben és a cseglédi polgárság ünnepélyén s szavalják — eddigi tudomásunk szerint — holnap Zilahon és M. Vászárhelyen.

Ah! ki mondhatná el, ki énekelné meg,
Hogy szó lenne arra méltó s méltó ének;
Hol van ő, a kinek hősi lant volt lantja,
S hősi közös sirnak földte véres hantja!

Messze Olaszországban, ott él az a szent agg,
A kit nem tiport el idő, a viszontag,
S mi innen s a multból ma hozzá visz-
szatér,
Lelkének visszhangja, mely öröklétet kér!

A költő kánta: Talpra magyar!
És e
Büszke hősi fajnak ez volt örödése;
Jött aztán a szónok és szent szózatára
Viszhangozta ég s föld: csatára,
csatára!

Feljöttek a hősök s hogy egy-egy előjött.
Történelmünk minden fénye — ismét-
lődött!
Mátyás, az a H o l l ó s, Hunyad és Rá-
kóczink
Mintha együtt vityák volna fényes har-
czink.

Európa esodálta a magyar oroszliánt...
S melyből ereklyeként őrzünk egy-egy
foszlányt,

Lobogóknak lengését bámulja először...
Este fölött aztán könny s fohász elő tör.
Európa meggyászolt! Oh, az világgyász
volt,
Hogy ismét elhullt egy nép, mely jogért
harczolt,
A mely nép harcra kel jogért, szabad-
ságért,
Küzd az emberiség jövőndő sorsáért.

Oh mi ragyogó kép! oh mi nagy szín-
darab!
Leszörta bilincset az, a ki vala rab,
Félistenek voltak ifju s agg, férfi — nő,
Mint egyformán erős, mind egyformán
dicső.

S a dicső látomány függönye fekete...
Szatadságharcoknak egy a története.
Hóhár bárd csapása, száműzetés, rabság,
Mégis oly édes volt érted, óh szabadság!

S im, hallom az átok, a bosszu szavát,
Látom közeleg, jön a dóni kozák!
Lándzsája ragyog, mint ég a szeme,
És újra csatára, csatára vele!

Mint tengeri ár, jön a szörnyű sereg
S a régi haragra gyul ifju s öreg,
Kész halni ha kell, kész veszni megint,
A régi csatára tehát, seregink!

És a ki ma ünnepet üli siet,
A szíve, a karja hazám — a tied!
És a kibe' hős apa szíve dobog,
Hős lesz maga is, ha csatára hívod!

És mondtanak esküt e búszke napon,
Uj esküre hív ma fel újra a hon!
Volt muszka szavára e szép haza rab,
Kétszerte aczélok a régi harag!

Ti aggok, a szent csata hősei ti,
A régi sugár szivetek heviti!
Ti ifjak, a hős rege újra leszáll,
Uj hős rege társa a hősi halál!

Föl, esküre hát magyarok! ki magyar,
Nem verheti lánczra e zsarnoki kar!
S bár egykor titése találta szívének
Nem bírja hazánkat az éjszaki
rém!

A márciusi elesettek sírját a bécsi munkások felkeresték a schmelzi temetőben. Nagyobb csoportokban vonultak a márvány piramisok és kőoszlopok koszorúkat tettek a sírja. A radikális munkáspárt 200 tagja testületileg vonult ki és kalaplevéve három hochot kiáltott, felkörben állva az emlék köré. Mikor elvonultak, egy fiatal ember ösz szétzúzott egy rendőrrel, a miért letartóztaták Társai zugolódva fogadták azt. A munkások vezetőjét s megidéztek a rendőrséghez. Egyéb rendezés nem történt.

Az igazságügyminiszterium az 1886. XXIX. t. cikkben foglalt felhatalmazás alapján közzétette az összes — kir. törvényeszekhez, valamint a telegkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbírókhoz, a melyből a nagy közönséget különösen érdeklő következő pontokat közöljük: S. §. Az, a ki magát valamely bekelezés által nyilvánkönyvi jogában szertve veli, illetőleg annak törvényes képviselője, ha a bekelezést rendeléssel végzés részére saját kezébe szabályozottan kézbesítette: a polgári eljárás alá tartozó törvényes kereseteket (telegkönyvi rendelet 148—151.) az időközben nyilvánkönyvi jogokat nyert harmadik személyek elleni joghatályllyal csak a végzés kézbesítésétől számított hat hónap alatt indíthatja meg, és pedig ezen határidő alatt is csak azon feltétel mellett, ha ebbeli szándékát a bekelezést rendeléssel végzésnek saját kezébe való kézbesítésétől számított 60 nap alatt feljegyzés végett a telegkönyvi hatóságnál írásban bejelenti. — A törvényes kereset vagy közvetlenül az 1881. LIX. t. cz. 6. §-a szerinti illetékes bírókhoz, vagy közvetlenül a telegkönyvi hatósághoz adandó be. A mennyiben a kereset közvetlenül a bíróhoz nyújtatik be, e körülmény a per feljegyzése végett legfeljebb a hat hónap eltelte után 15 nap alatt a telegkönyvi hatóságnál kérvényileg kimutatandó, mert ellenkező esetben a perindításra vonatkozó bejelentésnek feljegyzése az ellenfel kerelmére kitérítetik. Ugy a perindítási szándék bejelentésének, valamint a kereset megindításának a kitett idő alatti elmulasztása azt a következményt vonja maga után, hogy a törvényes kereset folytán harmadik személyek nyilvánkönyvi jogai törlesének csak az esetben lehet helye, ha ezek jogait szerzése körül rendszerint járta el, és ez a körülmény perindításra vonatkozólag igazoltatik. — Ha a törvényes kereset a végzés kézbesítésétől számított 60 nap eltelte előtt a telegkönyvi hatósághoz nyújtatik be: a perindítás előleges bejelentése nem szükséges. — Ha a bekelezést rendeléssel végzés nem a jelen §-ban előszabott módon, tehát nem szabályszerűen kézbesített: a törvényes kereset a telegkönyvi rendelet 150. §-a szerinti harmadik személyek elleni joghatályllyal 3 év alatt indítható meg. A jelen rendelet hatályba lépte előtt már kézbesített végzések által elrendelt bekelezések törvényes tárgyzó keresetekre a jelen szakasz hatályai ki nem terjed. 11. §. A telegkönyvi bejegyzések alapjául szolgáló okiratok az állam hivatalos nyelven állítandók ki; illetőleg a más nyelven szerkesztett okiratok a bejegyzési kerényhez bírósági hiteles tolmács vagy az illető nyelvre fordítási — jogosítványal felruházott kir. közjegyző által kiadott hiteles magy fordításban is csatolandók. Ily hiteles fordítások, melyek „Telegkönyvi használatra” felirással látandók el, helye mentesek, és azokat úgy a bírósági hiteles tolmácsok,

valamint a kir. közjegyzők az a'abb szabályozott mérekektől díjért kötelesek eszközölni és kiadni. Ezen fordítások más nyelven nem használhatók. Ha a más nyelven szerkesztett okiratoknak hiteles magy fordításai a kerényhez nem csatoltattak, a kerény, a mennyiben már annak tartalmából ki nem tűnik, hogy a kerény elutasítandó: a telegkönyvi rendelet, illetve telegkönyvi betét illetőleg rangsorozat végett feljegyzetetik. — Együttal a kerényező arra, hogy a hiányzó hiteles fordításokat a végzés kézbesítésétől számított 16 napi meg nem hosszabbító záros határidő alatt mutassa be, oly hozzáadással utasítandó, hogy a határidő eredménytelen lejárta után kerényével elutasítandó, és a rangsorozat feljegyzése hivatalból töröltetni fog. Ezen végzés képesében kerényezőnek a lefordítandó eredeti okirat a kerény igazolt számanak feljegyzése és hivatalos pecsétel való ellátása után visszaadatik. Kerényezőnek egyébként jogában áll a költségek — előlegezése mellett a fordításoknak a bíróság által való eszközölését kérni; e kerény azonban csak a bejegyzést tárgyzó beadványban (jegyzőkönyvben) terjeszthető elő.

A regale berőlök értekezletén mintegy 150 érdekelte tag gyűlt egybe, hogy a beterveztendő szeszadó javaslatlalt szemben követendő magatartást megvitassák.

A gyűlést megelőzőleg az érdekeltekből álló szűkebb bizottság megvitatta azon pontokat, melyek az országgyűléshez beterveztendő memorandum alap pontjait tartalmazza. Ugyint:

1. A magyar országgyűléshez beterveztendő, a szesz megadóztatásáról szóló törvény javaslat tárgyalását füzőben tartani kerjük mindaddig, míg a regalek, országos megváltására vonatkozó törvényjavaslat a kormány által be nem terjesztetik.

Ezen két törvényjavaslat egyidejűleg volna életbe léptetendő; de ha ez keresztül vihető nem volna, akkor:

2. A magyar képviselőházzal beterveztendő, a szesz megadóztatásáról szóló törvényjavaslat 5 §-a teljesen töröltessek, azonkívül a kis ástósok lisztes anyagokból is csak záros határ időn belül, megszorítással és szigorubb ellenőrzés mellett az új adónak megfelelő eljárásban veszesítessek.

3. Törvényjavaslat által felve t 20 liter szeszre terjedő adómentesség seuki se elvezhesse.

4. A szesz házi és ipari célokra, a külföldi minta szerint, csak — denaturalisált állapotban hozandó forgalomba, hogy minden visszaesésnek eleje vétessek.

5. Bejegyzett czezü füzserkereskedőknél az eddig lepecsételt ivergekben regalmatesen kimért edesített italoknál az eddigi 60 kiban megállapított minimum, az adó arányában 1 frt 20 krra volna emelendő; a nem edesített italok a beneficium alól teljesen kivonandók.

6. Az 5. §-ban említett edesített italok kimérése, a szeszadásának megfelelően, csakis fél vagy 1 literes ivergekben engedélyeztessek.

7. Az eddigi hézagos regaleügyi rendelkezések hatályon kívül he yeztessek s helyükbe szigorított törvényes intézkedések léptessenek életbe.

A regale megváltása lehetőleg már 1889 január 1-én vitessék keresztül E pontozatokat az értekezlet egyhangulag elfogadta és a petíció elkészítésével dr. Neumann Armin or-

szággy. képv. bizott meg. A további lépések megtételére bizottság küldetett ki. A küldöttség a miniszterrel április hó első felében fog tisztelegni, s a határnapról az elnök értesíti a tagokat.

Bismarck, Kálnoky, Ill. Frigyes.

Rendkívül nagy fontosságú okmányok azok, melyeket holnap közlünk, s a melyek kiváló horderejűnek fogva egész Európában a nap eseményét képezik. E fontos okmányok: a Bismarck és Kálnoky közt történt jegyzékváltás, melynek hiteles szövegét tegnap reggel a hivatalos Wiener Zeitung és a Budapesti Közlöny egyidejűleg közölték; — továbbá Frigyes német császár manifestuma Bismarck herceghez intéve.

A Bismarck és Kálnoky közt jegyzék váltásban kimagaslak Bismarcknak az a nyilatkozata, hogy a Németország és Ausztria-Magyarország közt kötött szerződés szét szakíthatatlan, mert nemcsak írott szerződés az, hanem az érdekek azonoságán alapszik. E nyilatkozattal egyszersmindkorra véget vetett Bismarck annak a töltévesnek, mintha Vilmos császár halálával, a szerződés bármikor is módosulást szenvedhetne.

Nem kevésbé nagy fontossága az a kijelentes is, melyet Kálnoky tett, kiemelve, hogy az uralkodók által kötött szövetség, annyira átmélt a népek vérebe, hogy az immár a népek szerződése lett. Régen olvastunk „külügyminiszteri” nyilatkozatot, melynek ily kidomborodó alkotmányos színezete lett volna. A mi pedig Frigyes császárnak Bismarckhoz intézett manifestumát megmondtuk, hogy az a valódi szabadelvűség szellemétől van áthatva, az teljes szövegében olvasva, a legmerészebb várakozásokat is felülmúlja. — Frigyes császár a Bismarckhoz intézett manifestumában kimondja a legteljesebb vállalási türelmeséget, tekintettel a kath.-ra.

Belemarkol a társadalmi kérdésekbe és kimondja, hogy a társadalmi ellentétek kibékítését tüzi ki céljául, a mi okvetlenül az eddigigélt eltérő gazdasági politikára fog vezetni. Belemarkol a közoktatás kérdésébe, mert kimondja, hogy a szociális kérdések a legszorosabb összefüggésben állanak a serülő ifjuság nevelésével. Mindezek a legnagyobb ideálok, telve nemes humanizmussal és szabadelvűséggel s ellentétben állók a militarizmusra fektett durva nyers erőnek uralmával.

Egész Európa föllelelzik, midőn Frigyes császár manifestumát olvassa, — és kérve kerü a Mindenható, hogy e nemes nagy férfiu életét minél hosszabbra nyujtsa.

HELYI HÍREK.

Márczius 15.

A magyar nemzet történetében oly fontos nap negyvenedik évfordulóját országszerte nagy fennéll készülnek megünnepleni. Városunkban is több ünneppel lesz. A főisk. ifjuság felhívása így hangzik:

Mélyen tisztelt polgárok! Holnap lesz negyven éve ama nagy napnak, márczius 15-ének, mely nemzetünk történelmében örök fényű betakell tündököl. Azok a magasztos eszmék, melyek e napon lázas örömrre gyújták a sziveket s egy nemzetet adatak vissza önmagának éppen oly tisztalánggal égnek a mi keblünkben is, mint ama márcziusi ifjuságnak.

Ugyan azért legszentebb kötelességünkét véltük leróni, midőn, mint lelkes elődeink, mi is megüljük e nagy nap emlékét.

S megmozdult a régi, régi hant. Majd zugott, mint zord észak viharja Hótakarta Kárpátok felett S megfutott a szelga, berencz népeég S megrendültek a bábistenek!

Szabadságot! Mint az isten adta, Legyen a szó s szívverés szabad! A jutalmat tisztá érdem nyerve, Bűnhődjek a bűn bitó alatt! S bezárták a fényes palotákat A kitörni kész vihar előtt, Nem gondolva, hogy a tüzes villám Rájok gyújtja az arany tetőt!

S kitört a vész, — reszketett a lég is, Midőn ezer villám járta át S a mit kérve meg nem adtak nekünk, Megszerzők a nemzet szent jogát! S megrepedt a magas trón kárpitja Az igazság villámja alatt, S kisütött ránk a szabadság napja. Az a mindent átvilágló nap!

Negyven éve ma — hogy felébredtél S aztán megint — bekötek szemed! Jogot nem, csak alamizsnát kaptál, Akár egy törvénytelen gyerek! Vigyázzatok! Jogunk isten adta Türes — álom majd ketté szakad! Márczius kor zúduló folyamként Gátakat tör át az áradat!

Aszalay Dániel.

REJTELMEK. — Regény. — Irta: SZALATNAY LÁSZLÓ. 61

Champion bűnhődése. László, ki szintén a legnagyobb fájdalmat érezte, mégis leküzdé azt, s utána látott a gazdaságnak, s mind a magát, mind a Zsolnaiakét rendezte, s a nap nagy részét Annával tölté, pedig elég dolga volt saját vagyónával is, mivel hű embere, István sem élt

Hazafias tisztelettel fordulunk azért hoztatók, városunk minden rendű és rangu nemes keblu polgárai: jertek el a névtelen hősök sírjaihoz, lelkesüljünk ama dicső nap emlékén és áldó imádság mellett mondjuk el szent neveiket azoknak az oly ifjan is óriásoknak, kik szabadságunkért végső lehelletig küzdének, kiknek megdicsőült mosolytó ragyogó ajkán az utolsó séhaj is ez volt: előre!

Az ünneppély programja következő:

- 1. Gyülekezés a főiskola előtt fél két óraker: indulás a honvéd temetőben pontban 2 óraker. 2. Apotheosis, — előadja a főiskolai énekkar. 3. Szavaltat Vékony Sándor 4. th-tól. 4. Talpra magyar... — előadja az énekkar. 5. Emlébeszéd, tartja Tóth József 4. theologus. 6. Hymnus, előadja az énekkar. 7. Csatadal, előadja az énekkar. 8. Szavaltat, Kövendi Dénes esküvel felügyelőtől. 9. Szózat, előadja az énekkar. 1888. márcz. 14.

Választmány.

A kereskedő ifjak önképző egyesülete saját helyiségében, márczius 15-én este 8 óraker hazafias ünneppély rendez, melyre az egyesület tagjain kívül vendégek is szivesen láttnak. — Az ünneppély műsora:

- 1. „Szózat” — Előadja az egyesület „dalköre.” 2. „Alkalmi beszéd.” Propper N. Janos kereskedelmi akadémiai igazgató ur által. 3. Márczius 15” — Indaly Gyulától, szavalja Récezy János egyt tag. 4. „Honfiak” — Róth-tól. — Előadja a dalkör. 5. „Alkalmi költemény” — től. Szavalja Toth Kálmán egyt tag. 6. „Hymnus.” — Előadja a dalkör. Ünneppély után társas összejövetel a „Bika”-szállóban.

Az iparoskör tagjai e helyen is felkeretnek, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg a márcz. 15-iki ünneppélyen. Gyülekezés a kör helyiségében. A kör Fodor és Gebauer urak üzletében szép cserkoszorút varázsolt ezen alkalomra. A feliratot következőleg hangzanak: „1848. márcz. 15.” A másik szalagon pedig: „Az iparos kör.”

A függetlenségi párt tagjai — kik az 1848-iki eszme letéteményesei — szintén tömegesen fogaak részt venni a márczius 15-iki ünneppélyen. Az ünneppély azonban az idén se lesz pártszínezetű, mert részt vesz abban Debreczennel minden politikai pártjához tartozó polgár, tudván, hogy márcz. 15-ike nemzeti ünnep.

Most még inkább, mint negyven év óta bármikor.

A színházban márcz. 15-ike estéjén Szépfaludi Ö. Ferencz „Asztalos Sándor, az aradi hős” cz. az 1848—49. szabadságharcban játszó latványosságát adják elő. Megelőzőleg prologot szaval Zilahy Gyula, s a kepleteket Ronaszéki Gusztáv rendezi. —

már, mert Czarnewszkiné halála után néhány hóval ez is elhalt. Most hagyjuk el Kőfal lakóit s keressük fel Championt és Fannit.

Midőn Champion főhadnagyt Z.-ről el-tettek más álmásra, a tökéletesen elszédített Smith Fannit elsököltette.

Hazelgett a könnyelmű embernek a szép leány töötti győzelmé, s bár házasságot ígert annak, de szavát betartani esze ágában sem volt.

Uj állomásán lakást rendezett be Fanninak, s mint kedvesét kitarotta.

A szerencsétlen leány sokszor sürgette a házasságot, de Champion mindég kitérőleg válaszolt.

A főhadnagy tudta, hogy az öreg Smith meglötte magát, de ezt Fanninak soha sem adta tudtára.

Hónapokig tartott a Champion szerelem-mutatása, de lassanként mindig kevesebb időt töltött kedvesénél, bár még eddig nem volt annak panasza semmire, mert fényesen s kegyelemmel volt körülvéve.

De idő múltával észrevette Fanni, hogy Champion már sokkal hidegebb hozzá.

Ekkor ébredt fel lelkiismerete. Megbánta tettét.

Átgondolta a fájdalmat, mit öreg atyjának okozott, s emlékebe jött a Zsolnai Sándor szerelem.

Nem állhatta helyzetét sem tovább, mert el volt zárva a világtól s keses heizzetében tudta, hogy sehol sem fogadnák el.

Határozottan akarta tudni jövőjét. Champion már két-három napban látogatta meg, s kkor is kevés időt töltött vele. Fanni egy nap megszólította.

— Albert, te nekem házasságot ígértél, s már hópok teltek el, s nem váltod be szavad, sőt én látom, te meghidegedél irántam? — Ugyan mire valók e ferde eszmék van-e hiányod? nem vagy-e ellátva mindent

MÁRCZIUS 15-ÉN.

1888.

Négy évtized viharzott el felettünk, Hogy felderült reményünk hajnala. Pirkadt az ég, mi vágyódóbbak lettünk S küzdelmünknek jutalma nem vala. Bukott a szent ügy... óh, győzött volna Ha sirt a küzdő önmagának as?! Onkent ledőlvé, járomba hajolna Lett volna bár egy nemzet óriás!

Maroknyi nép s nem milliók küzdöttek, Egész világ bámulta e tusát... A gyermek, ifju, vén mind hősök lettek, Hírók felérte isten trónusát! S mely szívöket hevíté, a nagy eszme Mit eddig még titok lepel takart: E nap szölvötte, óh ma lépe testbe, Hogy véle küzdve áldja a magyart!

Az égi szikra, a mely sziveinkbe E nap gyuladt föl, mily dicső, mily nagy! És mit az ég ifju kebelébe hinté, A mag kikélt: a tetterő te vagy! Te mozdítád az eszt, a sziveket meg, Ajkunkon élt a szó mit éreztek... Az arc, a szem jöttödre tüzből égnek: Szabadság! óh te költőztél belénk!

S ez eszme míg bejárta a világot, Szölvötte tenni készte a kart: Az elnyomott nép most a trónra hágott S a zsarnokok sziveig ért a kard! Megdölt a mult ós régi sziklavára, Szabaddá lett a lánczra vert szegény, És vérell irta fel neved falára: Egyenlőség! — beteljesült remény!

S kivivta jog, kiküzdve mit kívántak, Egyért harczott az ur és a paraszt; S hogy vért kellett áldozni a hazának Mind gyáva volt, ki hallattott panaszt! Zsarnok hadát s észak berencz csoportját Ezer halálba küldte fegyverök —

A tricolorot babrall fedve hordják... Testvériség! te tetted ezt velök!

— Az új világnak új oltára támad, Szabadság-hősök voltak papjai! És Istenöként tisztelek e harmat S siettek mind szívökbe oltani. Megváltó eszme! zengett száz hozsánna, Ez lelkesíté a költő királyt...! Nagyok nagyának is csak ez volt álma Ki számöztöten berencz tulra szállt!

Csak álom volt, mulékony, foszló álom, Eltűnt hamar itt hagyva a jelent...! Bukott a szent ügy és a régi járom Megsúlyosodva ismét megjelent! A népre átkos szolgálczót vertek Mely a jogért ereszte drága vért... — Int a jövő, hí a szabadság, jertek! Kaptok ti még megérdemelt babért!

„Még jönni fog, még jönni kell” a napnak, A mely felénk szabadságot lövell; Sugári majd egyenlőséget adnak, S testvériség ragyog be fényével! Mig eljövend, főhársra nyílik ajkunk, A Kárpát berce visszhangozza át, — Fölzeng imánk, bár nagy teher van rajtunk: Adj Eg e népek, adj szabad hazát!

Boldizsár Kálmén.

Márczius 15.

Negyven éve, majd egy emberöltő, Hogy magyar lett ismét a magyart! Felriadott tepsedő álmából, Mint a szétlő felkavart avar! Megcsörrenté rég roszdás bilincset, Zugott az, mint felre vert harang. Vagy szabadon éljünk, — avagy haljunk! Minden szívhez így szölvötte e hang.

Szabadságot! a madár ezt dallá, Ezt zengette szerzetése a lant... A fakadó bimbó kinyílt töle,

Az első kép a szíveseknek élethivrel, egy másik az s végül apothózi

A menetben egyenruhás honvédtartatik meg a honvédség, lelkes naptárvit, hogy e vigjelenjenek meg kért, hogy a tárt nőse nagy meg azon mben együttvéven év előtti ségiközdelekaival. — Ez reczennék hazafias ünnepest szokásos hazankfiához. Kossirat tárgyában is E honvédbál szép magában elegendő jó magyar eljenésre.

A debreceni képző körre, egyesület, mely most csatlakozni fog napot ünneppélyt tartott közgyűlésénél emelte határozattal örök vezetésességlőja alkalmából díszprogramja a következő: Balogh Bela 4. alkalmi beszédet fog Kálmán 2. jh. olvas zetiégi kérdésről, melyekkel oly szövegvégül pedig Bibor Kossuth Lajosnak beszédet. — Kimond hogy a honvéd szirojlenni.

Színház. Operette tegnap tíz óres haz előtt. — kapjunk oly mőhözkon, mint eddig, a normális állapotokra nem ismételtettek meg. Musor. F. h. h. megünneplésére „Aradi honvédek” szíziure. 16-án a „Hszier. 17-án a „Czifra ma” című új nélioua mai jutalomját a közönség figyelmé E velin aláírta a sonyhöz. Összintén s Mint a színház rült confidens jelet, debreczeni színház ikevező levelet intézmint a „Villám” cz. „Ertesitem, hogy a Onnek kiszolgált nyessége mai napp Megjegyzem, hogy ez

szükséges kényelem mindennap hozzád, olygyok és sok a dolgot — De ketes be — Ej! már mit talán megundat szerbened a látogatási v elni, nem tudni a vilén most is szerelék. — Nem hiszek bert, ha szeretnél s visszaadad volna el — Becsületedet van itt becsületéről, ha már elhagyalak v nem köt is össze bentekintelek, az eskü u — Elöttem nem mert csak kedvesed ve — De hát mi p teljesíteni, fényesen eldekezésedre van, seta Mi kell egyeb? — Az, hogy eske — Az is megles jelen helyzetemben ne — Miért!? ez mondatd. — Minek e dol megesküdném veled nam el. — Előmenetel — No igen! — tet nem léptetik oly nőtlen. — Ezt ketlem, lod van velem? — Csak te légy s ne alkalmatlankod más leány szivesen zetet!

— Albert, én b elhagytam érted jegy hagytam jó öreg atyá tottam szokésemmel,

Az első kép a szabadságharc kimagasló egyéniségeinek élethíven utánozott alakjait tünteti fel, egy másik az aradi harcot mutatja s végül apothózis zárja be a darabot.

A menetben részt vesz, a 13 1848-49-iki egyenruhás honvéd. — Este a „Korona”-ban tartatik meg a honvéd bál. Debreczen polgárságát, lelkes fiatal és leányait különösen felhívjuk, hogy a vigalomra minél számosabban jelenjenek meg. Reméljük különösen azt, hogy a tanuló ifjúság különösen nagy számmal jelenik meg azon mulatságban, melyben együtt vehet részt a negyvenéves előtti dicső függetlenség küzdelem még élő bajnokaiival. — Ez uttal ide hívjuk meg Debreczennek hazafias erületű lakosságát, az ünnepest szokásos megünneplésére. A nagy hazankifiahoz. Kossuth Lajoshoz intézendő távirat tárgyában is itt fog indítványt tenni. — E honvédbál szép előadásokkal és magában elegendő arra, hogy minél több jó magyar embert buzdítson a megjelenésre.

A debr. joghallgatók önképzőköré, ezen szep jövőre jogosító egyesület, mely mondhatni mestélik ifjú korát, szinte csatlakozni fog a március 15-iki nagy napot ünneplő testületekhez. Mult szombaton tartott közgyűlésében ugyanis lelkesedéssel emelte határozatát azon indítványt, hogy az örök nevezetességű nap negyvenedik évfordulója alkalmából dísz-gyűlés tartassék, melynek programja a következőkben lett megállapítva: Balogh Béla 4. jh. elméleti megnyitót alkalmi beszédet fog tartani; aztán Körösi Kálmán 2. jh. olvassa fel értekezését a „nemzetiség kérdéseiről”, mely a 48-49-iki eseményekkel oly szomorú összefüggésben áll; végül pedig Bibor Gyula 2. jh. fogja előadni Kossuth Lajosnak „a haza védelméről” szóló beszédét. — Kimondotta a közgyűlés azt is, hogy a honvéd sziroknál testületileg fog megjelenni.

Színház. A „Nebántsvirág” operette tegnap tizenharmadszor adatott felíg ures ház előtt. — Ideje is már, hogy ne kapjunk oly mohón a színpadi arcátlanúságokon, mint eddig, a mi eppon nem mutatott normális állapotokra. A „Jani, Juczi” kúpiet nem ismételték meg.

Musor. F. h. 15 en, a nemzeti ünnepnap megünneplésére „Asztalos Sándor és aradi honvédek” című látványosság kerül szíre. 16-án a „Híttves” adatik negyedszer. 17-án lesz a „Mandolyán” bucsuja, mely alkalommal az „Ördög naplója” is adatik. 18-án a „Czitra Zsuzsi lakadalmi” című új népszínmű adatik. Ellinger Ilona máj jutalom-játékát ismételve ajánljuk a közönség figyelmébe. — Medgyaszay Evelin aláírta a szerződést Aradra, Mosonyihoz. Öszintén sajnáljuk.

Mint a színház es egy lap között felmerült confictus jelet, közlik velünk, hogy a debreczeni színház igazgatósága az alább következő levelet intézte Kerekes Géza urhoz. Mint a „Villám” című lap szerkesztőjéhez: „Értesítem, hogy a jelen színi évad kezdetkor Önnek kiszolgáltatott tiszteletjegy érvényessége mai nappal megszűnt. — Megjegyzem, hogy ezen elhatározásra úgy sa-

szükséges kényelemmel? . . . hogy nem jövök mindennap hozzád, oka az, mert katona vagyok és sok a dolgom.

— De kétes helyzetem? — Ej! már mit emlegeted ezt mindég, talán meguntad szerelmednek élni, s feltámadt benned a látogatási vágy, hát nem jobb-e így élni, nem tudni a világról semmit? Es aztán én most is szeretlek.

— Nem hiszek már a szerelmedben Albert, ha szeretnél az óta már nőd lehetnek s visszaadta volna elrablott becsületemet. — Becsületed? de hát mi kérdés van itt becsületéről, ez csak akkor lehetne, ha már elhagyta alak volna, s aztán, ha eskü nem köt is össze bennünket, azért én nőmnek tekintelek, az eskü úgy is csak formáság.

— Előttem nem, s a világ előtt sem, mert csak kedvesed vagyok. — De hát mi panaszod van? vágyaidat teljesíteni, fényesen élni, cseléded szabad rendelkezésére van, sőt hátsz tetszésed szerint. Mi kell egyéb?

— Az, hogy esküdjél meg velem. — Az is meglesz, ha éppen akarod, de jelen helyzetemben nem lehet.

— Miért!? ezt már te máskor is mondtad.

— Minek e dolgot előre állítani, ha megesküdném veled, elömenetelemet zárnám el.

— Elömeneteledet? — No igen! mert tudod, a nős tisztelet nem léptetik oly könnyen elő, mint a nőtlent.

— Ezt ketlem, Albert! De hát mi célod van velem?

— Csak te légy, kedvesem, nyugodtan, s ne alkalmatlankodjál pityérgesséiddel, sok más leány szívesen cserélne veled helyzetet!

— Albert, én becsületes leány voltam, elhagytam érted jegyesemet, ki szeretted, elhagytam jó öreg atyámat, kit gyalázatba hajtottam szökéssel, s tudom, mily keserves

ját magam, mint társulatom tagjainak legnagyobb része által vagyok indítva. Tisztelettel Valenti Lajos igazgató.

A városi nyugdíjintézet szabályzatát végre ellátta megerősítő záradékkal a belügyminiszter. A törvényhatóság minden törekvése daczára sem tudta keresztül vinni, hogy tisztviselői már 35 évi szolgálat után teljes nyugdíjat élvezzenek. Ez csak 40 évi hivataloskodás után kapható meg. — Az ekként módosított szabályzat április 10 edikén lép életbe.

Árviz. Minden tavasz kezdetén megújul Magyarország veszedelme: a pusztító árviz. Rakonczátlan folyóink az idén is megkezdtek már dúlásait. A mint értesülünk, Majthény és Nagy Károly között, a bus emlékü majthényi síkon, a Kraszna folyó ártörte a töltéseket, s nagy területet vízzel borított el. A vasúti közlekedés is csak átszállással történhetik. Az ország több pontjáról jeleznek ily szomorú híreket.

A főiskola köréből Nehai Bethlendi Enre hittanár elhunytával kötelességévé vált a főiskolai előjárásnak helye belsőteserői gondoskodni. Már pályázatot is hirdettek az újszövetségi tanszerekre. Először a hittanszaki, majd az akadémiai tanárok s végül a közös tanárkari gyűlés foglalkoztak e tárgyával s egyetemesllemel a pályázat kihirdetését javasolták főt püspök urnak. Nehai B. E. az újszövetségi exegesisek volt tanára s ha mégis nem erre, hanem az újszövetségi írásmagyarázatra, mint főtanárgyva van pályázat hirdetve, ennek oka abban keresendő, hogy Dicsőfi József a tanárkar kéresere s a theologiai akadémia magasabb érdekeire tekintettel hajlandó volt az újszövetségi írásmagyarázat tanításának átvetelére, neki osztatván meg be a bibliai theologianak rendes tantárgyakként s a syr. arab es aram nyelveknek special-collegium gyanánt való tanítása is. Exegetika theologiai tanszerekhez tartozó többi tantárgyak es a vallásbölcsészet tanítása a újonnan választandó tanár tanszerekhez lesznek kötve.

II. Symphoniai hangverseny. Az „Arany Bika” szálló dísztermében 1888. évi márcz. 18 an, vasarnap d. u. 4 órakor a helyben állomásozó es. kir. 39. gy. ezred zenekara által Czapek Péter karnagy vezetése alatt V. Margó Czelia urnó, Wottawa Henrik ur es több helybeli műkedvelő szives közreműködésével tartandó II. Symphoniai hangverseny műsorozata: I. Mozart, 1788-ban szerzett „Jupiter” ez. symphonija C durban. a) Introductio. b) Andante. c) Menuette. d) Finale, nagy Fuga. II. Wagner R. Im a „Tannhäuser”-ből enekli V. Margó Czelia urnó. III. Dvorák A. 4. sz. „Legendá”. IV. Beethoven: zongora hangverseny C-mollban a zenekar kíséretével előadja Wottawa ur. V. Gluck: nyitány „Iphigenia Taurisban” ez. dalműhöz, szerzeve 1777. évben.

Közzületes. A debreczeni iparoskör folyó hó 25-én délután 3 órakor tartja meg körhelyiségében évi rendes közgyűlését, melyre a kör tagjai azon megjegyzéssel van szerencsénk tisztelettel meghívni, hogy külön meghívók nem küldetnek. Targyroszat: Elnöki jelentés. Számvizsgálók, könyvtárnok es gazda jelentése. Költségvetés megállapítása. Választmányi tagok választása. Indítványok. — Az elnökség.

A szomszédokból. Nagy-Váradon a Körös es Pecze megáradtak es a lakosság egy része veszélyeztetve van az áradás által. A Körös

kint okoztam a szerencsétlen öregnek, feládoztam becsületemet, oh! Albert, szerettelek s szeretlek most is nagyon, de te nem vagy a régi, célodat érted velem es most, látom, meguntál!

— Meguntalak? Ha így lenne, nem jönnék hozzád, s nem tartanálak ki a legnagyobb kényelemben.

— Tehát ezzel érjem meg? — Hagyjuk-e beszédet Fanni.

— Jól van, Albert, látom jövőmet, azt mondom, hagyjam es beszédet, én tudni akarom czelodat. Akarsz-e nőül venni?

— Már mondtam, hogy jelenben meg nem lehet.

— S tehát mikor? — Eljön az ideje.

Fanni nem beszélt tovább. Champion pedig igyekezett távozni, s csaknem egy hetelt el, midőn újra felkereste a szerencsétlen leányt.

Ez a hosszú időköz alatt határozott, s midőn Champion belépett, Fannit azon ruhában találta, melyben elszöktette, ezen ruha pedig a teli idő szakhoz volt készítve s most már nyár volt, így annyival inkább feltűnt.

A tiszti kisse megütődött. Meg akarta Fannit csókolni, de az elfordult tőle.

— Elég volt a komédiából, — mondta. — Mit akarsz? — Kérde kisse indulatosan a tiszti. — S mire való e ruha?

— Kérdezed? Jól van! Most nyilatkozzál, Albert, utóljára kérdelek: akarsz-e nőül venni?

— Megint a régi nóta? — Igen! nyilatkozzál, látom, hogy te többé nem vagy a régi, megérdemlem sorsom, de többé nem akarom magam kitartatni, mint kedvesed s elhagyta!

— Hahaha! — nevetett Champion gúnyosan. — talán bizony más halandóra akadt a kisasszony?

(Folyt. köv.)

vasárnap délelőtt 130—150 cm. között váltakozott es egésznap váltakozott es egész nap ingadozott. Hétfőn erős apadás állott be s a víz a delutáni órákban csak 128 cm. volt. Vasárnap delután a polgármesterhez távirat érkezett Csucsáról, jelezve, hogy ott nagyobb áradás volt, s hogy várhatják a vizet. Vasárnap egész éjjel vártak is a nagyobb víztömeget, de az — szerencsére — nem érkezett meg. A kishid mellett levő házak pinczéibe meg nem hatolt be a víz, de a Külvároson nagyobb bajt csinált, mert azt majdnem egészen elöntötte s a szalontai ut mellett levő rétet is végig öntö.

Meghívó. A debreczeni iparoskör a márczius 15-iki szabadság-ünnepélyen saját zászlója alatt testületileg vesz részt. — Az ünnepély fényének emelése czéljából a kör tagjai tisztelettel felkérnek, hogy márczius hó 15-én delután fél 2 órakor az iparoskör helyiségében minél nagyobb számban összejönni sziveskedjenek. — Az elnökség.

Husarak megállapitva s bejelentve 1888. évi márcz. 14 től 21-ig. 30 kr. Erdei Jánosnál morgó-utca 587. sz. alatt. 32 kr Kolb Jakabnál peteria utca 687 sz. alatt, 36 kr Erdei Ferencnél csapó-utca 241. sz., bárány-utca 2284. sz., varga-utca 2238. sz. a, pia-utca 970. szám a, — 38 kr. Rác Györgynél Czegléd utca 2599. sz. a, csapó-utca 10. sz. a, rózsater 10. sz. a, Rác Lajosnál liba-utca 2061 sz. a, 44 kr. a három izraelita szekben a piacon. — Minden többi bejelentett 26 mézsárszekben pedig 40 kr. — Jegyzet: Magyar Gábor három szekében 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Piaczi árak 1888. márczius hó 13 an megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza	6.60—6.50—6.40
1 „ Kétszeres	5.60—5.50—5.40
1 „ Rozs	4.80—4.70—4.60
1 „ Arpa	4.80—4.70—4.60
1 „ Zab	5.00—4.85—4.70
1 „ Tengeri	5.50—5.40—5.30
1 „ Köles	6.50—6.25—6.00
1 Zsák Burgonya	2.00—
100 hg Szalonna	55.00 — 54.00 53.00
100 hg Haj	55.00 — 54.00 53.00

Külső használatra. Testrészek fájdalmait, eszuzos es köszvényes bajok es mindenemű gyuladások a „Moll fele francia borszesz”-szel gyógyítanak biztos sikerrel. Egy üve ár 80 kr. Széküldés naponkint únavetellel Moll A. gyógyszerész es cs. kir. udv. szálito áita Becs, I. Tichlauben 9 A vidéki gyógyszerzetekben es anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ö gyári jelvényével es aláírásával. 4.

Műzsák. — A Petőfi társaság rendes havi gyűlésén Palágyi Menyhert r. t. „Egy irodalmi agitator” czimmel tartotta székfoglaló értekezését. Kazinczyról olvasott fel, Guthi S. töl vendeg pedig „Valomás előtt” című humoriszticus monologiat olvasott fel Ábrányi E. r. t. Vegüi Prem Jozsef rendes tag egy részletet mutatott be „Cseres Gábor” című regényéből. — Nagyváradon majus hóban felolvasó ülest rendez a társaság.

Greguss Agost „Rendzseres széptan”-a mely a jeles esztetikus hátrahagyott jegzeteiből egy tanítványja — Liszka Béla — rendezett sajtó ala s Beöthy Zsolt nezett át: megjelent az Egenberger-féle könyvkereskedes kiadásában. A nagy munka — 18 nagy októvirre terjed — az első nagyobb rendzseres széptan — magyar nyelven. — Ára 2 fnt 60 kr.

Közgazdaság. — Sertesvasár. A kőbányai sertéskeresek csarnok távirata, márc. 12. az üzlet vált. nagy ura-ági öreg nehéz 51.—52.— frtíg magy. uras. fiatal nehéz 53.50—54.— frtíg, magy. uraság. fiatal közep 52.—53.— frtíg, magy. uras. fiatal könnyű 51.—52.— frtíg, magy. szedest nehéz 51.—52.50 frtíg, magy. szedett közep 51.—52.— frtíg, magy. szedett könnyű 49.—50.— frtíg, romániai bakonyi átmeneti nehéz 52.50—53.50 frtíg, rom. bakonyi átmeneti közep 51.—52.— frtíg, romániai bakonyi átmeneti könnyű 50.—51. frtíg, rom. átmeneti eredeti közep —.— frtíg szerb. átmeneti nehéz .50.—51.— frtíg szerb. átmeneti közep 49.—50.— frtíg, szerb. átmeneti könnyű. 48.—49.— frt. húzó a vasutról mászására —.— frtíg, húzó 1 éves elősulyban —.— frtíg húzó két éves elősulyban (makkos) —.— frtíg, öreg makkos sertés elősulyban, 4% levonással —.— frtíg. Az árak hízlati sertéseknek páronkint 45 kgl. 4%-os levonással métermázánknin: értendők. Romániai es szerbiai sertéseknek, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban v. m fejében megértettek.

Sertésliétszám. Márc. 9-én volt készlet 81.933 — márc. 10-én érkezett 1726 elszállitott 618 Maradt készletben márc. 11-én 83.041 drb.

Törvényszék. — Nyiri Aladar a volt ercsii közjegyző sikkasztási ügyében évekre menő huzavona után elvégre a székesfehérvári kir. törvényszékkel márczius 20-ikára kítűzték a végtárgyplást. Védője dr. Neumann Bernát ügyvéd lesz. Nyiri a ki időközben szép vagyont örökölt mint hírlík, egyezkedik a — megkárosítottakkal, a kik vádjaikat visszavonva, csupán a hivatalból való üldözés maradna enné. A tárgyaláson Röck Gyula bíró fog elnökölni s a közvádat dr. Fittler Bálint kir. ügyész képviseli.

A közönség köréből. T. szerk ur!

A „Debr. Ellenőr” tegnapi számában a színházi rovat után e sorok állanak: „A főiskola tanuló ifjúságát annak fekete tábláján — mint halljuk — jó előre felhívja már egy bizonyos „rendező bizottság” tüntetni az „elnyomott igazság” mellett. Fia tal vér, fiatal héví! Az irott plakátalá — hanem már aligha annak a „rendező bizottság”-nak a tudtával — valaki aztán ma reggel ezta pár sort ragasztotta: „Ne színésznők ellen vagy mellettt tüntess te, nemes tanuló ifjúság, nem az ilik tehozzád! Holnapután, márczius 15-én „Asztalos Sándor”-t adják ünnepi díszelőadásban. Akkor gyertek el tömegesen, akkor tüntessetek hozzátok méltó lelkesedéssel! Hát biz ezt a felhívást megszívelhetné mind az egész arany ifjúság, mind a „rendező bizottság!”

Az igazság szemüvegén nézve a dolgot, kegytelen vagyok ezt így kikorrigálni: „A főiskola tanuló ifjúságát egy a porta arra rendelt tábláján” — nem pedig a fekete táblán, melyen mint tudósít ur tudhatná, csupán hivatalos közlendőknek van helye — kifüggesztett felhívásban stb., továbbá, a „mint halljuk” helyett ez olvasandó: „mint a Rosenberg (alias Révai) G. riportier által — ezt mi nem halljuk de tudjuk, — levett felhívás egy darabjából értesültünk stb. Hogy végre az alatt az „irott plakát” alatt azok az állítólagos jóakaratu tanácsok állottak volna, azt tagadjuk: de hogy tudósít ur, kinek úgy látszik álmait is megzavarta az a szárnnyra kelt felhívás, álmában olvashatta azokat az „aranyos” sorokat, megengedjük: de hát tudósít ur részéről mindez csak falra borsó, mert nem akarunk sem tudósító urtól, sem reporter ársaitól tanulni hazafiságot. — Mennyivel vonzóbb s ahhoz a nekünk kinalgatott hazafisághoz illőbb lett volna, ha Krecsányi aradi példáját követve, nálunk is legalább részben jótékony czélna játszottak volna. Az ilyen áldozatkész hazafiságot bizony nem lekesül azaz „aranyos ifjúság.”

Nem is tünet az ifjúság se színésznő mellett, sem színésznő ellen, de mindenesetre dicséretére válik ha valami módon kifejezést ad a felett való megbotránkozásának, hogy a puritan Debreczenben trágárságok uralkodnak a színpadon s a legmagyarabb város színházában német nótaikat szabad énekelni. Zárójában szétszednek, Szabzsebenben kifütyölnék azt a színészt, a ki a színpadon egy magyar szót merne kiejteni, mi pedig nem léven szükséges a magyar tolerancziát is a végletekig vinni, ha nem is tüntetünk senki ellen. de pártoljuk a színházban azokat, a kik nem részesek a magyar színtűgy germanizáló es frivol lealacsonyításában. Ennyi az egész.

Debreczen, 1888. márcz. 14.

Annak a rendező bizottságnak egy tagja.

Ezen rovatért, melyben közérdektű felszólalások díjjalanyl közöltetnek, a szerkesztő cakkis a sajtóhatóságokkal szemben vállal felelősséget.

Debr. Színház. Holnap, esütörtörtökön, 1888. márczius 15-én, dísz előadás:

ASZTALOS SÁNDOR vagy: AZ ARADI HONVÉDEK. Látványos színmű 3 felvonásban. Irta: Szépföldi.

Felolós szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

A legújabb lavaszi RUHA-KELTŐK dísz vályszékben BOSZNYAI J. cégnél.

Sertésliétszám. Márc. 9-én volt készlet 81.933 — márc. 10-én érkezett 1726 elszállitott 618 Maradt készletben márc. 11-én 83.041 drb.

Törvényszék. — Nyiri Aladar a volt ercsii közjegyző sikkasztási ügyében évekre menő huzavona után elvégre a székesfehérvári kir. törvényszékkel márczius 20-ikára kítűzték a végtárgyplást. Védője dr. Neumann Bernát ügyvéd lesz. Nyiri a ki időközben szép vagyont örökölt mint hírlík, egyezkedik a — megkárosítottakkal, a kik vádjaikat visszavonva, csupán a hivatalból való üldözés maradna enné. A tárgyaláson Röck Gyula bíró fog elnökölni s a közvádat dr. Fittler Bálint kir. ügyész képviseli.

Sertésliétszám. Márc. 9-én volt készlet 81.933 — márc. 10-én érkezett 1726 elszállitott 618 Maradt készletben márc. 11-én 83.041 drb.

Törvényszék. — Nyiri Aladar a volt ercsii közjegyző sikkasztási ügyében évekre menő huzavona után elvégre a székesfehérvári kir. törvényszékkel márczius 20-ikára kítűzték a végtárgyplást. Védője dr. Neumann Bernát ügyvéd lesz. Nyiri a ki időközben szép vagyont örökölt mint hírlík, egyezkedik a — megkárosítottakkal, a kik vádjaikat visszavonva, csupán a hivatalból való üldözés maradna enné. A tárgyaláson Röck Gyula bíró fog elnökölni s a közvádat dr. Fittler Bálint kir. ügyész képviseli.

Sertésliétszám. Márc. 9-én volt készlet 81.933 — márc. 10-én érkezett 1726 elszállitott 618 Maradt készletben márc. 11-én 83.041 drb.

Törvényszék. — Nyiri Aladar a volt ercsii közjegyző sikkasztási ügyében évekre menő huzavona után elvégre a székesfehérvári kir. törvényszékkel márczius 20-ikára kítűzték a végtárgyplást. Védője dr. Neumann Bernát ügyvéd lesz. Nyiri a ki időközben szép vagyont örökölt mint hírlík, egyezkedik a — megkárosítottakkal, a kik vádjaikat visszavonva, csupán a hivatalból való üldözés maradna enné. A tárgyaláson Röck Gyula bíró fog elnökölni s a közvádat dr. Fittler Bálint kir. ügyész képviseli.

